

Youenn Gwernig

Ganet e oa bet Youenn Gwernig e 1925 e Skaer, e Penn-ar-Bed, e Bro Gernev. Deskiñ kizellañ ar c’hoad a ra gant un ebenour. Er bloavezhioù 50 en em gav Youenn gant Milig ar Skañv, a vo brudet diwezhatoc’h war an anv [Glenmor](#). C’hoari a reont o-daou er strollad “Breizh a Gan” ur pezh c’hoari kanet a savont a-gevret : *Jenovefa*.

1

Youenn Gwernig er bloavezhioù 50 gant Polig Montjarret

Diaes eo d’ar mare-se avat brudañ ar brezhoneg ha labourat evit ar brezhoneg. E 1957 e soñj Youenn “*Tap da sac’h ’ta, breur kozh*” (a zo talbenn unan eus e ganaouennoù kentañ) ha mont a ra da New-York er Stadoù-Unanet. Eno, e-pad pevar bloaz, e ra mil vicher. En em gavout a ra gant [Jack Kerouac](#), aozer *Satori in Paris*, a zo o klask war-lerc’h e wrizioù e Breizh, ha skoulmañ a reont ur vignoniezh vras betek 1969 ma varv ar barzh amerikan. Goude bezañ chomet daouzek vloaz e New-York e c’houlenne Youenn dont da vezañ amerikan. Levezonet ez eus un nebeut eus e varzhonegoù gant e vuhez du-hont. Darn anezho zo skrivet e teir yezh war un dro : brezhoneg, galleg, saozneg.

Goude marv Kerouac e tiviz distreiñ d’e vro c’henidik gant e wreg, Suzig, hag e verc’hed, Annaig, Gwenola ha Marie. E 1969 en em stailh e Lokmaria-Berrien. « Youenn Vras », gant e ganaouennoù « folk » e teir yezh, ul lusk brav ha nevez dezho, a zistro neuze e deroù ar bloavezhioù 1970 war

Brezhoneg – Lenn ha kompren ur skrid – live 3

al leurennoù kanañ e Breizh. Ha brud vat a gav buan. E 1971 e teu e bladennig kentañ, e galleg, hag e 1973 e eil bladennig div ganaouenn warni, e brezhoneg : « Ni hon-unan » ha « Tap da sac'h ». E 1974 e teu er-maez e albom kentañ : « Distro ar Gelted ». Ha re all da heul : “E-kreiz an Noz” e 1975, “Emañ ar Bed va Iliz” e 1990, “Foeter-Bro” e 1994.

2

Krouiñ a ra war un dro, er bloavezhioù 70, ur strollad evit labourat da sevel ur skingomz hag ur skinwel e brezhoneg : Radio Tele Breizh, peogwir n'eus ket a-walc'h a vrezhoneg nag er skingomz nag er skinwel. Koulskoude, eus 1983 da 1989, emañ e penn ar programmoù skinwel brezhoneg war France 3, e Roazhon.

Skrivet en deus c'hoazh meur a varzhaz brezhonek, « An Toull en Nor » e 1972, « An Diri Dir » e 1976 hag « Un Dornad Plu » e 1997, ha daou romant gallek, « La Grande Tribu » e 1982 hag « Appelez moi Ange », heuliad an hini kentañ, e 2002.

Ar priz lennegel Xavier de Langlais a zo bet roet dezhañ e 1996 evit e varzhonegoù.

E-kerz ar bloavezhioù 1990 ez adkrog Youenn Gwernig gant e arz kentañ, ar c'hizellañ koad.

D'an Anaon ez a, en e 81 bloaz, d'an 30 eost 2006.

Youenn Gwernig : Goulennoù

1) Petra eo pal ar pennad amañ a-us ? (barrenn ar respontoù n'int ket reizh)

- Displegañ istor ar c'hanaouennoù e Breizh.
- Diskouez ez eus liammoù kreñv etre Breizh hag Amerika.
- Displegañ petra eo bet buhez Youenn gwernig
- Displegañ ez eo bravoc'h kizellañ koad eget kanañ.

2) Petra eo arz kentañ Youenn Gwernig ? (barrenn ar gerioù n'int ket reizh)

barzh boutaouer-koad soner kizeller koad

3) Piv en deus dizoloet Amerika ? (barrenn ar ger n'eo ket reizh)

Kristof Kolomb

Youenn Gwernig

4) E peseurt bloaz ez eo bet embannet e ganaouenn « Tap da sac'h 'ta, breur kozh »
gant Youenn Gwernig ? (kelc'h ar bloaziad mat)

1957

1969

1973

5) Pet albom kanaouennoù en deus embannet Youenn Gwernig ? _____

6) Petra eo lesanv Youenn Gwernig ? (kelc'h an anv mat)

Jack Kerouac

Youyou

Youenn Vras

Ar barzh amerikan

7) Hervez an destenn-mañ e c'hoarvezh daou dra e 1969. Ha gouest out da lavarout
peseurt re ?

- _____

- _____

8) E peseurt yezh eo skrivet romantoù Youenn Gwernig ? _____

9) Hag a bouez bras e oa evit Youenn Gwernig sevel traoù e brezhoneg ? Klask en
destenn, evit gwiriañ da respont, ur frazenn a ziskouez anat kement-se.